

ลงวันที่ ๒๙/๔/๕๗
๑๘๖๐๙๕
๑๔.๓๕๒๖
๒/๒๗
๑๘๖๐๙๕
๑๔.๓๕๒๖

ค่าวัฒนาภิการ

ที่ กม ๑๐๐๘/๔๐๘๔

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กท. ๑๐๔๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕

- ๕ มิ.ย. ๒๕๕๕

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ.....

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๒๖๙๕
ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๗๗๒
ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

๓. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๙๒๑๑
ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕ มาเพื่อ
คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนด
ในพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)
ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติที่เกี่ยวข้องกับโครงการประกันภัยข้าวนาปี ดังนี้

(๑) เห็นชอบโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕ โดยมีธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) เป็นผู้บริหารโครงการฯ ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม
๒๕๕๕ (อ้างถึง ๑)

(๒) เห็นชอบแนวทางการปฏิบัติต้านเอกสารของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้เกษตรกร
ได้รับค่าสินไหมทดแทนอย่างรวดเร็ว และรับทราบความคืบหน้าโครงการฯ ปีการผลิต ๒๕๕๕ ในคราวประชุม
เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ (อ้างถึง ๒)

(๓) มอบหมายให้กระทรวงการคลังเร่งดำเนินการประกันภัยพืชผลให้เกิดเป็น
รูปธรรมโดยเร็ว เพื่อเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของเกษตรกร ซึ่งจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการเยียวยา
ของรัฐบาลในอนาคตด้วย ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ (อ้างถึง ๓)

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (ศศค.) ได้เป็นเจ้าภาพ
จัดทำโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

อัตราเบี้ยประกันภัยและวงเงินความคุ้มครอง

อัตราเบี้ยประกันภัย ๑๒๐ บาทต่อไร่ สำหรับวงเงินความคุ้มครองเฉพาะภัยธรรมชาติ ในช่วง ๖๐ วันแรก นับจากวันเริ่มเพาะปลูก ๖๐๖ บาทต่อไร่ และในช่วงที่เหลือจนถึงวันเก็บเกี่ยว ๑,๔๐๐ บาทต่อไร่ (อัตราเบี้ยประกันสุทธิ รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและอากรแสตมป์อยู่ที่ ๑๒๙.๕๗ บาทต่อไร่)

แรงจูงใจสำหรับเกษตรกรให้เข้าร่วมโครงการประกันภัยข้าวนาปี

- (๑) รัฐอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยสำหรับเกษตรกรในส่วนที่เกินกว่า ๖๐ บาทต่อไร่ โดยให้ ร.ก.ส. ทดลองค่าใช้จ่ายไปก่อน และเบิกเงินชดเชยตามจำนวนที่จ่ายจริงจากรัฐบาล พร้อมด้วยค่าต้นทุนทางการเงิน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕
- (๒) ร.ก.ส. อุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัย ๑๐ บาทต่อไร่ สำหรับเกษตรกรที่เป็นลูกค้า
- (๓) ร.ก.ส. บรรเทาภาระทางการเงินสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยขยายวงเงินสินเชื่อให้ครอบคลุมค่าเบี้ยประกันภัย
- (๔) ร.ก.ส. ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

ผลการดำเนินโครงการ

(๑) เกษตรกรทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕๕,๒๒๘ ราย คิดเป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าว ๑,๐๕๕,๑๓๑ ไร่ และค่าเบี้ยประกันภัยรวม ๑๒๗,๐๙๕,๗๒๐ บาท

(๒) เกษตรกรได้รับค่าสินไหมทดแทนรวมทั้งสิ้นประมาณ ๗๕๔.๖ ล้านบาท จากจำนวนพื้นที่เพาะปลูก ๕๕๒,๐๐๐ ไร่ (ร้อยละ ๕๑.๑ ของพื้นที่เอาประกันภัยทั้งหมด)

อนึ่ง สศค. และ ร.ก.ส. ได้ร่วมกันสำรวจความเห็นของเกษตรกรทั่วประเทศ ประมาณ ๓,๕๐๐ ราย ใน ๑๑ จังหวัด ในช่วงระยะเวลาการขายกรมธรรม์ ๑ กุมภาพันธ์ – ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ พบร่วมกัน

- (๑) เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการดูแลความเสี่ยงภัยด้วยตนเองเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่รัฐบาลมีมาตรการช่วยเหลือเมื่อประสบภัยอยู่แล้ว
- (๒) เกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ ๘๐ ต้องการเข้าร่วมโครงการฯ อีกในปีต่อไป
- (๓) เกษตรกรต้องการให้กรมธรรม์ขยายความคุ้มครองรวมถึงภัยศัตรูพืชและโรคระบาดด้วย โดยเฉพาะเพลี้ยกระโดดสิน้ำتاล
- (๔) เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเริ่มการขายกรมธรรม์ให้เร็วกว่าเดือนกรกฎาคมของทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเพาะปลูกมากยิ่งขึ้น

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕ ตามที่ได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังเร่งดำเนินการประกันภัยพืชผลให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพื่อเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของเกษตรกร และพิจารณาอนุมัติงบประมาณที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประกันภัยข้าวนาปี สำหรับปีการผลิต ๒๕๕๕ และการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

๔. สาระสำคัญ

กระทรวงการคลัง โดย สศค. ร.ก.ส. และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงาน คปภ.) ได้หารือร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสมาคมประกันวินาศัย เพื่อปรับปรุงโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕ ให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งแก้ไขอุปสรรคการดำเนินการในปีที่ผ่านมา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

หลักการและแนวทางการรับประกันภัย

(๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นผู้เอาประกันภัย ได้รับความคุ้มครองจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ อุทกภัย ฝนทึ่งช่วง ลมพายุ อากาศหนาว ลูกเห็บ และอัคคีภัย และขยายความคุ้มครองเพิ่มเติมให้รวมถึงภัยศัตรูพืชและโรคระบาด

(๒) ภาคเอกชนเป็นผู้รับประกันภัยในส่วนที่เพิ่มเติมจากมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยของรัฐ และใช้เกณฑ์การประเมินความเสียหายที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เช่นเดียวกับการดำเนินโครงการฯ ในปี ๒๕๕๔

(๓) ร.ก.ส. เป็นผู้บริหารโครงการฯ และเป็นตัวกลางระหว่างเกษตรกรผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัยเอกชน เช่นเดียวกับการดำเนินโครงการฯ ในปี ๒๕๕๔

อัตราเบี้ยประกันภัย วงเงินความคุ้มครองและเงื่อนไข

(๑) อัตราเบี้ยประกันภัย ๒๑๐ บาทต่อไร่ (ไม่รวมอาการแสดงปีและภาษีมูลค่าเพิ่ม อัตราเบี้ยประกันภัยสูบที่เท่ากับ ๒๒๕๕.๗๗ บาทต่อไร่) วงเงินความคุ้มครอง ๑,๑๑๑ บาทต่อไร่ ตลอดช่วง การเพาะปลูก สำหรับภัยธรรมชาติทั้งหมด ๖ ภัยดังกล่าวข้างต้น และวงเงินความคุ้มครอง ๕๕๕ บาทต่อไร่ สำหรับภัยศัตรูพืชและโรคระบาด

ทั้งนี้ สาเหตุหลักที่อัตราเบี้ยประกันภัยเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่แล้ว คือ การขยายความคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงภัยศัตรูพืชและโรคระบาดตามความต้องการของเกษตรกร การปรับเพิ่มความเสี่ยงระดับมหันตภัยของประเทศไทย และการปรับวงเงินความคุ้มครองให้เท่ากันตลอดช่วงระยะเวลาการเพาะปลูก

(๒) กำหนดเงื่อนไขจำนวนเรื่องที่เอาประกันภัยขึ้นต่อและขั้นสูง คือ ร้อยละ ๗.๕ และร้อยละ ๑๕ ของทุกอำเภอทั่วประเทศ ตามลำดับ คิดเป็นพื้นที่โดยรวมทั้งประเทศขึ้นต่อ ๔.๓๑ ล้านไร่ และขั้นสูง ๘.๖๒ ล้านไร่ จากจำนวนพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั้งหมดของประเทศไทยโดยเฉลี่ยในช่วง พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘ จำนวน ๕๗.๔๗ ล้านไร่ (สถิติของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร) เพื่อให้ความเสี่ยงภัยมีการกระจายตัวตามหลักการประกันภัย

แรงจูงใจสำหรับเกษตรกรให้เข้าร่วมโครงการประกันภัยข้าวนาปี

จากเหตุการณ์สถานการณ์ภัยน้ำท่วมรุนแรงในปี ๒๕๕๓ และ ๒๕๕๔ ทำให้เกษตรกรตระหนักรisksในการสร้างระบบประกันความเสี่ยงให้กับตนเองมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ดี เห็นควรให้มีมาตรการจูงใจให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้

(๑) รัฐยังมีความจำเป็นต้องอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัย โดยเห็นควรให้เกษตรกรรับภาระค่าเบี้ยประกันภัย ๖๐ บาทต่อไร่ เช่นเดียวกับการดำเนินโครงการฯ ในปี ๒๕๕๔ และรัฐอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยในส่วนที่เกินกว่า ๖๐ บาทต่อไร่

(๒) ร.ก.ส. อาจพิจารณามาตรการสร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกรที่เป็นลูกค้าเพิ่มเติม อนึ่ง เพื่อให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ได้ตามเป้าหมาย ร.ก.ส. อาจต้องดำเนินงานเชิงรุก ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงาน คปภ. เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการให้เกษตรกรในแต่ละเขตพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง

ภาระต่องบประมาณ

หากกำหนดให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปีการผลิต ๒๕๕๕ รับภาระอัตราเบี้ยประกันภัยไม่เกิน ๖๐ บาทต่อไร่ และรัฐอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยสำหรับเกษตรกรในส่วนที่เหลือจำนวน ๑๖๕.๗๗ บาทต่อไร่ (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและอากรแสตมป์) ดังนั้น ตามเงื่อนไขจำนวนพื้นที่ เอาประกันภัยขั้นต่ำจำนวน ๔.๓๑ ล้านไร่ และขั้นสูงไม่เกินจำนวน ๘.๖๒ ล้านไร่ ซึ่งรัฐบาลจะต้องรับผิดชอบค่าเบี้ยประกันภัย ในกรณีที่มีจำนวนพื้นที่เอาประกันภัยน้อยกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ และขั้นสูงไม่เกินจำนวน ๘.๖๒ ล้านไร่ รัฐบาลจะมีภาระงบประมาณสูงสุดไม่เกิน ๑,๔๒๘,๙๓๗,๕๐๐ บาท

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

๕.๑ เห็นควรนำเสนองบประมาณรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕ ตามนัยข้อ ๔ และอนุมัติวงเงินงบประมาณจำนวน ๑,๔๒๘,๙๓๗,๕๐๐ บาท เพื่อให้ ร.ก.ส. นำไปดำเนินการโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๕

๕.๒ เห็นควรให้ ร.ก.ส. ทดลองจ่ายสำรองจ่ายเงินอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยแทนรัฐบาล ตามข้อ ๕.๑ และเบิกเงินชดเชยตามจำนวนที่จ่ายจริงพร้อมด้วยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๖ เดือน ประเภทบุคคลธรรมดากอง ๕ ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (FDR) + ๑% ในปีงบประมาณถัดไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนองบประมาณรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามที่เสนอในข้อ ๕ ด้วย จจะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๑๓๗/๑๗๗ ส.ก.

นายชาญชัย ว่องไว ร.ก.ส.
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประจำ秘 ให้ท่าน/นางกันฤทัย คง
รุษ ๑๐๙/๑๗๗ ก.๑๗๗ พ.๑๕๕

นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ก.๑๗๗/๑๗๗

ก.๑๗๗/๑๗๗
๑๘๗.๗.๕๕

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)
สำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผู้บริโภคที่มุ่งหวังเร่ง
โดย ๐-๒๒๗๓-๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๕๓
โทรสาร. ๐-๒๖๑๘-๓๓๖๙